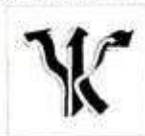

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

МАУП

Інститут безпеки

Кафедра національної безпеки

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор Інституту безпеки

"1" серпня 2024

Схвалено на засіданні кафедри
національної безпеки

Протокол №1 від 1 серпня 2024 р.

Заст.зав. кафедри

 В.В. Ровний

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ»

спеціальності: 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)

освітнього рівня _____ магістр

освітньої програми: Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)

Галузь знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

Київ МАУП 2024

Розробник си́лабусу навчальної дисципліни:

*Сервецький Іван Васильович доктор юридичних наук, доцент, професор
кафедри національної безпеки.*

I. В. Сервецький

Викладач:

*Сервецький Іван Васильович доктор юридичних наук, доцент, професор
кафедри національної безпеки.*

I. В. Сервецький

Си́лабус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри національної безпеки
(протокол № 1 від "01" серпня 2024 р.)

Схвалено Вченою радою Інституту безпеки
(протокол № 1 від "8" серпня 2024 р.)

Заст.зав. кафедри

(підпис)

Ковний В.В.
(П.І.Б.)

Си́лабус погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої
програми 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і
видами діяльності)

1. 08. 2024 р.

Гарант освітньої програми

(підпис)

І.В. Сервецький
(П.І.Б.)

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Актуальні проблеми національної безпеки
Шифр та назва спеціальності	256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)
Рівень вищої освіти	Другий магістерський рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова
Кількість кредитів і годин	3 кредити/90 годин Лекції: 14 год. Семінарські: 20 год. Самостійна робота: 56 год.
Терміни вивчення дисципліни	I семестр
Мова викладання	Українська
Вид підсумкового контролю	Залік
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача.

	Сервецький Іван Васильович
	Доктор юридичних наук
	Доцент
	Професор кафедри національної безпеки
Дисципліни, які викладає НПП	ОК1 Актуальні проблеми національної безпеки
Напрями науко досліджень	Національна безпека та її правове регулювання, оперативно-розшукова діяльність, кримінальне право.
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	https://orcid.org/0000-0002-5713-8911
Контактна інформація викладача:	
Е-mail:	institutbezpeki@gmail.com
Контактний тел.	
Телефон кафедри	(044) 72-85, пн. 10-12
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту /Академії	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-bezpeki-prat-vnz-maup/nacionalna-bezpeka/servecki.html

Анотація курсу

Курс «Актуальні проблеми національної безпеки» присвячено комплексному вивченню ключових викликів, загроз та тенденцій, що формують сучасну систему національної безпеки в умовах глобалізації, гібридної війни, інформаційного протистояння та трансформацій внутрішньополітичного й економічного середовища. У межах дисципліни аналізуються основні напрями державної політики у сфері безпеки, зокрема військової, інформаційної, економічної, енергетичної, екологічної та кібербезпеки, а також механізми міжвідомчої координації, правове забезпечення безпекової діяльності та роль громадянського суспільства у зміцненні стійкості держави. Особлива увага приділяється сучасним загрозам, пов'язаним з російською агресією проти України, а також перспективам адаптації української системи національної безпеки до стандартів НАТО та Європейського Союзу.

Предмет вивчення дисципліни

Предметом вивчення дисципліни «Актуальні проблеми національної безпеки» є система сучасних загроз національній безпеці держави, напрями державної безпекової політики, механізми запобігання та протидії загрозам, а також нормативно-правове, організаційне й інституційне забезпечення функціонування сектору безпеки в умовах внутрішніх і зовнішніх викликів.

Мета курсу

Метою курсу «Актуальні проблеми національної безпеки» є формування у здобувачів системного уявлення про природу, структуру та динаміку сучасних загроз національній безпеці, оволодіння знаннями щодо механізмів їх ідентифікації, аналізу та нейтралізації, а також розвиток навичок застосування нормативно-правових, стратегічних і управлінських інструментів для забезпечення стійкості держави в умовах кризових ситуацій, збройної агресії, гібридних викликів та трансформацій безпекового середовища.

Завдання навчальної дисципліни

Завданнями навчальної дисципліни «Актуальні проблеми національної безпеки» є: сформулювати у здобувачів вищої освіти глибоке розуміння сутності та структури системи національної безпеки; ознайомити з актуальними загрозами й викликами в політичній, економічній, військовій, інформаційній, екологічній, енергетичній та інших сферах; навчити аналізувати ризики та оцінювати рівень безпеки держави; розвинути вміння використовувати законодавчі та стратегічні документи у сфері безпеки; сформулювати практичні навички застосування методів запобігання і протидії кризовим ситуаціям; сприяти формуванню аналітичного мислення та здатності приймати обґрунтовані управлінські рішення в умовах загроз національній безпеці.

Пререквізити та постреквізити: Курс «Актуальні проблеми національної безпеки» є постреквізитом ОК10 Кібербезпека та захист

інформаційних систем; вивчається у 1 семестрі. Для вивчення курсу студенти мають розуміти основні принципи національної безпеки.

Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності)

Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у галузі національної безпеки (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності).
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК4. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК1. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідних сферах національної безпеки. СК2. Здатність аналізувати та оцінювати сучасний стан і тенденції розвитку міжнародних відносин та проблеми міжнародної безпеки, їх вплив на національну безпеку в контексті набуття Україною членства в НАТО. СК3. Здатність використовувати понятійно-категоріальний апарат теорії національної безпеки, аналізувати та розвивати структуру системи забезпечення національної безпеки та принципи її функціонування. СК4. Здатність аналізувати та прогнозувати розвиток безпекового середовища (глобальний, регіональний та національний аспекти) за окремими сферами забезпечення та видами діяльності. СК5. Здатність організовувати цілеспрямовану діяльність щодо формування і реалізації державної політики у сферах національної безпеки та оборони. СК6. Здатність організовувати заходи територіальної оборони, мобілізаційної підготовки та мобілізації у межах посадових обов'язків. СК7. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі національної безпеки (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності) у широких та/або мультидисциплінарних контекстах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН1. Застосовувати системний аналіз та синтез для вирішення завдань забезпечення національної безпеки. ПРН2. Застосовувати вітчизняний та зарубіжний досвід забезпечення національної безпеки з урахуванням теорії національної безпеки під час здійснення професійної діяльності. ПРН3. Приймати обґрунтовані рішення з питань забезпечення національної безпеки держави (за сферами забезпечення та видами діяльності), у тому числі в умовах багатокритеріальності, неповних чи суперечливих інформації та вимог ПРН5. Розробляти та реалізовувати інноваційні проекти у сфері національної безпеки з урахуванням правових, соціальних, економічних та етичних аспектів. ПРН6. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійної діяльності, результатів досліджень та інновацій, пошуку та аналізу відповідної інформації. ПРН7. Аналізувати та оцінювати потенційний вплив розвитку технологій на сучасний стан безпекового середовища.

	ПРН9. Синтезувати спектр заходів та підходів, що можуть використовуватись для вирішення проблем, пов'язаних з викликами глобальній, європейській та регіональній безпеці. ПРН10. Формувати елементи (складові) стратегії національної безпеки держави (за сферами забезпечення та видами діяльності). ПРН11. Застосовувати загальну методологію, спеціальні методи і технології для розв'язання професійних задач у визначених законодавством сферах та за напрямками майбутньої діяльності. ПРН12. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки і є основою для прийняття ефективних рішень, проведення досліджень та критичного осмислення проблем у галузі національної безпеки. ПРН14. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань національної безпеки до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються. ПРН15. Управляти проведенням заходів у процесі забезпечення національної безпеки в різних умовах обстановки з використанням нових стратегічних підходів. ПРН16. Здатність застосовувати набуті сучасні знання в галузі національної безпеки для збору, систематизації і аналізу отриманої з публічних джерел інформації стосовно загроз безпеці. ПРН17. Демонструвати та застосовувати навички управління суб'єктами національної безпеки та їх структурними підрозділами. ПРН18. Враховувати, аналізувати та прогнозувати антропогенні чинники походження зовнішніх і внутрішніх загроз для національної безпеки та її складових. ПРН19. Застосовувати механізми співпраці безпекових інституцій та контролюючих органів з приватним сектором.

№		Кількість годин, з них:				
		Лекції (Л)	Семінар. зан. (СЗ)	Сам. роб. студ. (СРС)	Форма контролю	Примітка
	Модуль 1. Теоретико-правові засади національної безпеки					
1.	Поняття, структура та законодавче забезпечення національної безпеки України	2	3	8	СР	
2.	Сучасні загрози національній безпеці: класифікація, джерела та динаміка	2	3	8	СР	

3.	Військова безпека та гібридна агресія: стратегічні виклики для України	2	3	8	СР	
	Модуль 2. Секторальні напрями забезпечення національної безпеки					
4	Економічна та енергетична безпека в умовах глобальної нестабільності	2	3	8	СР	
5	Інформаційна безпека: кіберзагрози, пропаганда та інформаційні війни	1	3	6	СР	
	Модуль 3. Інституційні та міжнародні механізми безпеки					
6	Система державного управління у сфері національної безпеки	1	2	6	СР	
7	Міжнародне співробітництво у сфері безпеки: досвід НАТО та ЄС	2	3	12	СР	

Зміст дисципліни: Курс складається з 3 змістовних модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської частин:

Модуль 1. Теоретико-правові засади національної безпеки

(лекційні теми 1-3 семінарські заняття теми 1-3).

Модуль 2. Секторальні напрями забезпечення національної безпеки

(лекційні теми 4-5 семінарські заняття теми 4-5).

Модуль 3. Інституційні та міжнародні механізми безпеки

(лекційні теми 6-7 семінарські заняття теми 6-7).

Технічне й програмне забезпечення /обладнання – офіційний сайт МАУП: <http://maup.com.ua>

Формат курсу: очний (offline).

Критерії її оцінювання: - змістовність – 5 балів. відповідність темі та вимогам оформлення – 1 бал.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 6 балів.

Сума балів за всі	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою

види навчальної діяльності		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	
82-89	B	добре	
75-81	C		зараховано
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу:

- Передбачає роботу в команді.
- Клімат в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим.
- Виконання завдань у встановлений термін.
- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.
- Дотримання академічної доброчесності.
- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.

Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації**.

При викладанні **лекційного матеріалу** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації.

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Студенти мають можливість обмірковувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, навчитися самостійно формулювати висновки і узагальнення.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

При проведенні *семінарських занять* передбачено поєднання таких форм і методів навчання як робота у малих групах, дискусія, публічний виступ, групові проекти та кейс завдання.

Студенти працюють з інформацією вдома (див. *рекомендовану літературу*), під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделюють поведінку у конкретних професійних ситуаціях. Програмою курсу передбачено такі проекти:

- Підготовка публічного виступу.
- Виступ-інформування за темами семінарських занять.

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання. Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді тестування. Студентами пропонуються тестові завдання у кількості 60 запитань. Максимальна кількість балів - 10 балів.

Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання: *Залік.*

Рекомендовані джерела

Основна література

1. Гордієнко С. Г., Доронін І. М. Державна безпека України в сучасних умовах: проблеми компетенції державних органів / Інформація і право. № 2(37)/2021 – 200 с., - С. 81 – 93.

2. Гордієнко С.Г. Нормативно-правове регулювання завдань з удосконалення інноваційної діяльності та захисту інтелектуальної власності в Україні в умовах сьогодення. Науковий вісник публічного та приватного права. 2021. Випуск 5. Том 3. С. 178-183.

3. Гордієнко С.Г. Стратегічні напрями забезпечення та удосконалення інформаційної політики, інноваційної діяльності та захисту інтелектуальної власності в Україні. Науковий вісник публічного та приватного права. 2022. Випуск 4. С. 133-137.

4. Гордієнко С. Г. Трансформація поняття «державна безпека» / «Юридична Україна», щомісячний науковий журнал, 2020, № 8. - 78 с., – С. 12 - 23.

5. Гордієнко С. Г. Складові безпеки української державності за сферами її буття / «Юридична Україна», щомісячний науковий журнал, 2020, № 9. - 112 с. 112. – С. 6 – 17.

6. Абрамов, В., & Мошинський, Р. (2011). Теорія безпеки та інститути (про вибір методологічної основи наукового дослідження системи національної безпеки). Вісник Національної академії державного управління при Президентові України, (3), 5-13.
7. Копан О. В. Забезпечення внутрішньої безпеки України: теоретикоуправлінські засади. Введення в поліцейську стратегію: монографія / О. В. Копан. – К.: НАВСУ, 2001. – 424 с.
8. Чередниченко, Н. В. (2009). Кадрова безпека як складова частина економічної безпеки підприємства (Doctoral dissertation, Видавництво СумДУ).
9. Інформаційна безпека організації як фактор посилення бренду роботодавця [Електронний ресурс] Л. В. Мазник, О. І. Драган Київський економічний науковий журнал. 2023. № 1. С. 39-44. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/kecsdj_2023_1_7
10. Безпека інформаційних систем організацій [Електронний ресурс] / Я. Пахольчук, А. Митко // Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. 2017. № 1. С. 89-96. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mvckrc_2017_1_11
11. Теоретичні аспекти розвитку та безпеки організації [Електронний ресурс] / Ю. В. Касьянова Управління розвитком. 2013. № 23. С. 126-128. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2013_23_56
12. Аналіз теоретичних викладок організації та управління соціальноекономічною безпекою [Електронний ресурс] / А. Д. Калько // Інвестиції: практика та досвід. - 2012. - № 23. - С. 118-123. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2012_23_30